EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Cultura | Josep Maria Aloy | Actualitzat el 14/10/2013 a les 22:39

Ben ?Tocats de lletra?

REPORTATGE, A Manresa i al Bages, des de fa uns quants anys --set en total--, l'arribada de la tardor l'associem tambÃ©, inexorablement, a l'arribada de les lletres. Amb la mateixa prestesa amb quÃ¨ comencen a caure les fulles fent giravolts i simpÃ tics dibuixos volÃ tils, comenÃ§a tambÃ© la pluja de mots.
Són mots sorgits dels racons més insòlits on romanien silents tot acabant de suportar les xafogors de l'estiu. La tardor per als manresans ha esdevingut, doncs, la festa de les lletres, l'alegria dels sons, l'explosió poètica...

Poetes, recitadors, actors i actrius, músics i cantants... es conjuren per portar la paraula al carrer i homenatjar-la talment com un regal sorprenent. Un regal que ens permet a tots assaborir la sensibilitat i la creativitat a través del gust per la paraula en un món terriblement mediatitzat i tan ple de paraules buides.

És extraordinari l'entusiasme que tots plegats hem dipositat en aquest insòlit i peculiar programa anomenat Tocats de Lletra. Seria difícil descriure la diversitat d'emocions que provoca tant als qui pugen a l'escenari per enfilar i teixir una sèrie de mots com per part de qui n'escolta atent el so, el so i el ritme d'uns textos poètics capaços d'entendrir l'oïda i el cor de qui es presta a entendre'ls.

Deu tenir raó Joana Raspall, la poeta més veterana del país, quan diu, en un dels seus poemes: "Estimo les lletres / que formen els mots / els llavis que els diuen, / i el cor que els entén... / perquè als mots hi ha l'ànima / de tota la gent" . També es diu que Plató de la poesia en deia "llaminadura de l'ànima". I a Manresa, durant aquest octubre, seran molts els llaminers que es disposaran a fruir dels mots i hi posaran l'ànima, i el conjunt d'ànimes es reflectirà en els mots i en els mots ens retrobarem i ens hi sentirem acollits. Perquè la poesia conté els secrets d'una bona comunicació entre les persones.

Una realitat consolidada

Tal com podem llegir a la introducció del programa d'enguany, escrita per Joan Calmet, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Manresa, i Antoni Daura, president del Gremi de Llibreters de Catalunya, aquest cicle té com a pal de paller i motiu de ser la literatura en general, la poesia en particular, i el foment de la lectura i el seu gaudi com a objectius finals.

Sònia Moya (que actua amb Horacio Fumero) i Laia Noguera (amb Helena Pellisé), són dues de les protagonistes del cicle

Un programa com aquest no seria possible si no comptés amb la complicitat de tot el teixit cultural de la ciutat i de la comarca i amb el suport i l'interès de molts amants de les lletres, del teatre i de la música. Una combinació que fa possible engrescar i sorprendre alhora, ja que molts d'aquests actes tenen lloc en espais i en formats poc habituals. No es fa estrany, doncs, poder escoltar poesia d'alt nivell al mig de la Plana de l'Om, a l'aire lliure, mentre molts ciutadans van fent via o s'aturen uns moments, alhora que uns nens continuen jugant mentre miren de reüll la font d'on sorgeixen imparables aquells mots ritmats i sonors.

"Uns nous paisatges --diuen els autors de la Introducció esmentada- en un temps en què tots agraïm i necessitem "llegir" de forma diferent la vida que vivim, les obres que s'hi escriuen, els relats que s'hi generen".

Un cant a la dignitat i a la llibertat

Cada any el programa està dedicat a una temàtica concreta que es converteix en el centre on giren

totes les activitats. Així hem vist programes dedicats a autors *maleïts* , *sensuals* , *trangressors* , *eròtics* , *irònics* i *enamorats* .

Enguany, celebrant com celebrem el centenari del naixement del manresà Joaquim Amat-Piniella, no es podia ni es volia passar per alt una efemèride tan nostra i els organitzadors han situat com a eix central del cicle el concepte de lluita i de resistència enfront de la barbàrie i la misèria humana contemporània i han batejat el Tocats amb el títol de *Resistents* . *Resistents* , doncs, vol ser un cant a la dignitat i a la llibertat, personals i col·lectives, en un temps i en un país on la lluita, el camí i el viatge continuen més vius que mai.

Un bon grapat de propostes

Una quarantena d'activitats, per a tots els gustos, es portaran a terme durant aquest mes d'octubre. És impossible esmentar-les totes i us convidem a aconseguir-ne el programa on s'hi esmenten. Hi trobareu, recollides cronològicament, des d'exposicions, tallers, xerrades, rutes i cercavila poètiques, recitals de luxe, un concert de Paco Ibáñez, un concurs de microrelats, l'hora del conte per als més petits, presentacions de llibres i, també, cinema... fins i tot la creació d'un mural plasmant alguna de les figures literàries convidades aquest any. Com a novetat, un vermut poètic i també un acte a Calders que ve a demostrar que el cicle excedeix la geografia exclusivament manresana. El plat fort --si es pot parlar de plat fort dins el món literari-- se l'enduu, òbviament, Salvador Espriu, amb motiu del centenari del seu naixement. També compartirà celebració amb ell, la poeta Joana Raspall, nascuda el mateix any, però amb la sort de poder-ho gaudir encara en vida.

He de destacar la complicitat que tenen molts d'aquests actes ja sigui per la diversitat d'arts que s'hi conjuguen com per la multiplicitat de persones i entitats que hi intervenen, en espais tan diferents (des dels que tenen lloc a peu pla al carrer, passant per llibreries, cafès, espais escènics...). Tampoc no podem oblidar l'equip humà que any rere any treballa per seleccionar textos i connectar amb els artistes i amb les entitats interessades. Una feina excel·lent i digne d'elogi. Tot un privilegi per al conjunt de manresans que hem anat veient com, amb el temps, el programa ha anat creixent superant cada any el llistó de l'any anterior.

Tocats de Lletra és un gran Festival literari. El fervor i l'entusiasme amb què és acollit és gairebé indescriptible. La devoció dels seus seguidors és inexplicable. Però no cal donar-hi massa voltes perquè també crec que és inexplicable la poesia. I que sigui per molts anys!